

de **KONTA** minace 2

časopis o. s. SANANIM pro sekundární a terciární prevenci drogových závislostí

ROČNÍK 2

DUBEN 1997

NEPRODEJNÉ

Kresba: Dan

Mozkem

Mám známou. Říkejme jí třeba Petra nebo Pavla, to je fuk. Ta Petra (nebo Pavla) strašně milovala jednoho kluka (říkejme mu třeba Petr nebo Pavel). Byla to láska jako trám. On byl zábavný, vtipný, dokázal krásně vyprávět i pozorně naslouchat. Ona byla naivní roztomilá kráska, kukadla jako zrcadla, bystrá, hodná; měla až příliš mnoho kladů... a obrovskou zásobu marihuany.

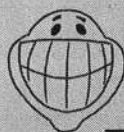
Vídali se každý den, mluvili spolu, pili, kouřili (a *kouřili*). Chodili do klubů, kin, divadel. Jezdili po různých koutech světa, prostě žili „naplno“.

To je pohádka, co? Bylo nebylo a jestli nezemřeli...

Klidně to tak mohlo skončit. Ale neskončilo. Každá nádoba má své dno a i Petra (či Pavla) na to nakonec musela přijít. Jednoho dne jí zásoba marihuany došla. Petr (nebo Pavel) se s ní rozešel. Zní to hloupě, ale je to tak. Nevěřila. Nechtěla, odmítala ten krutý fakt přijmout. Co s tím ale mohla dělat? Fakt je fakt a basta. Přestal jí telefonovat, nechal se před ní zapírat. Proč? Těžko říct. Nesnadno se chápou nesdělené důvody.

Dneška doma v truhlíku opět pěstuje malé rostlinky, na prvního máje se přesunou ven na políčko. Ale to už všichni znáte. Láska prochází *mozkem*.

• virus • kresba Dan

Vysmátý okýnko

Zastaví policajt auto: „Pane, já vám už popáté říkám, že vám z toho auta teče voda. Takhle nemůžete jezdit!“
„Pane, a já vám už popáté říkám, že tohle je kropící vůz.“

■ ■ ■

Zastaví policajt auto: „Pane, nesvítí vám heligony.“

„Cože, myslíte asi halogeny?“

„Jo, tak pán je suvenýr!“

■ ■ ■

Přijde policajt do baru. „Rum,“ poručí. Dostane rum, očichá ho, ochutná a vyleje: „Tohle není Jim Beam.“

■ ■ ■

Ujede tramvaj chlapovi nohy. „Moje nohy, moje nohy!“ křičí.

Jde kolem opilec, zapotácí se a prohodí: „Co řveš, dyť žádný nemá...“

Sorry...

Vinou tiskárny nebylo minulé číslo vytištěno na recyklovaném papíře, jak jsme uvedli v tiráži.

Rovněž nedopatřením vypadlo jméno autora úvodníku (*virus*) a autorky kresby na straně 2 (*Majda*).

Terénní pracovníci K-centra vyměňují použité stříkačky a jehly za nové, rozdávají prezervativy, poskytují informace o bezpečnějším užívání drog a bezpečném sexu. To vše přímo na ulici. Jsou dvojího druhu: zaměstnanci K-centra či z řad klientů. Vzhledem k tomu, že se v minulých dnech v ulicích vyskytoval člověk, který se za terénního pracovníka K-centra neoprávněně vydával, není na škodu přiblížit vám některé informace.

Jak poznáte terénního pracovníka

1) Zaměstnanec K-centra

- nosí přes rameno černou tašku označenou červenou stužkou
- na požádání se prokáže legitimací opatřenou fotografií a razítkem K-centra
- můžete ho potkat každý pracovní den mezi 14.00 a 19.00 hod. (v pondělí od 17.00) v okolí obchodního domu Kotva a náměstí Republiky

2) Z řad klientů

- na požádání se prokáže legitimací s fotografií, razítkem K-centra a datem platnosti legitimace

!!!

VYMĚŇUJTE SI STRÍKAČKY A JEHLY JEN U SKUTEČNÝCH TERÉNNÍCH PRACOVNÍKŮ. JEN ONI ZARUČÍ JEJICH ČISTOTU A STERILITU!

!!!

SKUTEČNÝ TERÉNNÍ PRACOVNÍK STRÍKAČKY NIKDY NEPRODÁVÁ!

Úvodník: Mozkem	2
Vysmátý okýnko	2
Profil: Heroin	4
Předávkování	6
Stalo se v únoru	8
SANANIM: Denní stacionář	9
Mezinárodní protidrogové úmluvy	10
Komix: Koňská dávka	12
Stalo se v březnu	14
Kus papíru	15
Kokainová psychoanalýza	17
Křížovka	18
Film a počteníčko	20
Jeden z nás	22

HEROIN

Dubnový profil věnujeme ještě jednou opiátům, tentokrát ale lépe a podrobněji pouze heroinu, který je skutečně nejrizikovější drogou.

Heroin (diacetylmorfin) je asi šestkrát silnější než *morfin* a patří mezi jeho polosyntetické deriváty. Většinou se jedná o hnědý prášek hořké chuti a omamné vůně. Na naší drogové scéně patří vzhledem k nedobré kvalitě (tím mimořádně i relativně vysoké ceně) mezi nejrizikantnější drogy. Předávání heroinem je poměrně snadné, leckdy smrtelné, a to i díky zmíněné nestabilní kvalitě (pro ilustraci: pokud si koupíte jeden gram kvalitního *heroinu*, obsahuje cca 800 mg účinné látky, nekvalitní *heroin* však může obsahovat např. jen 150 mg účinné látky – a pokud si aplikujete místo 150 mg výše zmíněných 800 mg, potom ...).

Heroin se inhaluje z alobalu, kouří spolu s tabákem, bývá také šňupán. Nejčastěji se aplikuje injekčně (ve formě *hydrochloridu*). Pokud se rozhodnete *heroin* užívat, doporučujeme vám právě neinjekční způsoby, které jsou rozhodně bezpečnější.

Až 80% látky může být vyloučeno močí do 24 hodin. Rozpoznán v moči však může být až tři dny po poslední dávce.

Účinky drogy na organismus

■ **Centrální nervová soustava** – potlačení bolesti, útlum dýchacího centra, euforie. Dále *heroin (opiáty)* tlumí centrum pro kašel a současně dráždí ke zvracení, čímž vzniká riziko velmi nebezpečného zánětu plic z vdechnutí žaludečního obsahu. Vyvolává stažení zornic – panenek.

■ **Dýchání** – po vyšších dávkách *opiáty* zpomalují dechovou frekvenci a snižují dechový objem, což ve spojení se snížením pohyblivosti řasinkového epitelu, který má za úkol čistit dýchací cesty, může mít za následek časté zápalu plic. *Opiáty* dále mohou u astmatiků vyvolat astmatický záchvat.

■ **Krevní oběh** – při vyšších dávkách při nedostatku kyslíku následkem útlumu dýchacího centra dochází k ochabování srdce a klesá krevní tlak.

■ **Trávicí trakt** – zvýšení napětí hladkého svalstva a otupení kálcího reflexu, zpomalení průchodu obsahu střev a zvýšené vstřebávání vody má za následek zahuštění střevního obsahu a tím těžkou zácpu.

■ **Močopohlavní systém** – dochází ke snížení produkce moči, dále také k vzestupu napětí dělohy a k snížení pohyblivosti řasinkového epitelu ve vejcovodech a tím k neschopnosti otěhotnět.

Účinky na psychiku

Při chronickém užívání *heroinu* je nejvíce zasažena oblast charakterových vlastností (intelekt bývá nepostižen), dochází k degradaci osobnosti. Závislý je líný, bez vůle, ztrácí libido a potenci, může být depresivní, při usínání se dostávají děsivé halucinace.

Při intoxikaci vyvolávají *opiáty* euforii, která více než jiné účinky podléhá *toleranci*. Tedy čím je váš organismus na *opiát* zvyklejší (čím je tolerance vašeho organismu vůči *opiátům* vyšší), tím je euforie po užití *opiátu-heroinu* slabší. *Opiáty* však mohou také vyvolat dysforii (špatnou náladu, rozladu), a to hlavně u žen. Ta bývá spojena s nevolnostmi a zvracením.

Závislý je chorobně prolhaný, nedůvěřivý; ztrácí osobnost, vůli a původní sociální kontakty, svým chováním ztrácí i nejlepší přátele a uchyluje se do společnosti stejně postižených, která je pseudopřátelská.

Nejčastější poškození

■ **Tělesná:** Prakticky trvalé zácpy a nezdravá životospráva vedou k celkovému vyčerpá-

ní organismu. Často dochází k infekcím, které souvisejí s oslabením imunitního systému a nesterilní injekční aplikací drogy. Toxikoman ztrácí potenci.

■ **Psychická:** Nespavost, únava, podrážděnost se střídají s apatií. Pravidelnými průvodními znaky užívání *heroinu* jsou deprese a děsivé halucinace při usínání.

Hlavní rizika

■ **Rizika akutního užití – předávkování:** jeho prvními příznaky jsou nevolnost, hučení v uších, pocit tepla v obličejí, svědění, povrchní dýchání, stažení panenek. K předávkování může poměrně snadno dojít, pokud projdete detoxikací (nebo se i sami odabstínujete) a poklesne vám tolerance (váš organismus *heroinu, opiátům* odvykne). Prakticky to znamená, že pokud jste před detoxem bez obtíží zvládali např. jeden gram *heroinu*, po detoxikaci, pokud si aplikujete toto množství, pravděpodobně zemřete. Právě proto musíte začít znovu s nižšími dávkami!

Chcete-li pomoci tomu, kdo se předávkoval *heroinem*, je na místě umělé dýchání z úst do úst a okamžité přivolání záchranky (155), jinak většinou dojde k úmrtí.

■ **Rizika dlouhodobého užívání:** vyhubnutí díky vedlejším účinkům *opiátů*. Při riziko-

vém chování spojeném s injekční aplikací drogy se uživatel může nakazit *hepatitidou (žloutenkou)* nebo *HIV infekcí*.

Závislost

Závislost na heroinu vzniká poměrně rychle, již zhruba po několika měsících pravidelného užívání. Má složku fyzickou a psychickou. Fyzická závislost se projevuje abstinenčním syndromem (viz níže), který lze léčit jedno- až dvoutýdenním pobytem na specializovaném detoxikačním oddělení. Psychická závislost vyžaduje delší léčbu, obvykle několikaměsíční pobyt ve specializovaném zařízení pro léčbu drogových závislostí.

Abstinenční syndrom vzniká asi deset hodin po poslední aplikaci, nejdéle však druhý třetí den. Jeho intenzita závisí na užívané dávce (lhostejno, je-li *heroin* kouřen, šňupán, inhalován či píchán). V lehčích případech se projevuje především příznaky stran trávicího traktu – bolest břicha, průjemy -, dále neklidem a nespavostí. V těžších případech je reakce bouřlivá – pocení, zvýšení teploty, slzení, pokles krevního tlaku, úporná nespavost, poruchy řeči, třes, nechutenství a dehydratace. Může dojít i ke kolapsu a úmrtí.

• *Jakub*

Alkoholový tampón

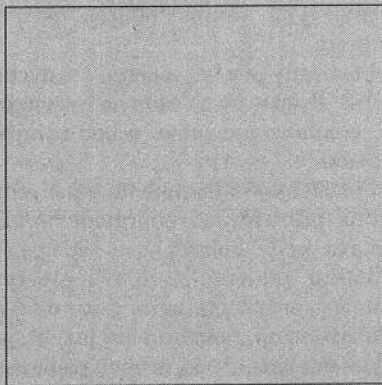
slouží k očištění kůže před vpichem, pomáhá předcházet abscesům a infekcím.

Tampón je na **jedno** použití. Vyjmi ho ze sáčku, oťi jím místo vpichu, počkej až alkohol z kůže vyprchá (tedy až je kůže suchá) a pak si teprve píchni.

Nikdy nepoužívej ten samý tampón k zastavení krvácení po „nášlehu“, mohl by sis vmáchnout špínu do otvoru po jehle.

Nikdy nepoužívej tampón, který se dostal do styku s něčí použitou jehlou, lžící nebo krví.

Pokud nemáš k dispozici alkoholový tampón, měl bys použít jinou desinfekci (jodisol, septonex) nebo si místo vpichu alespoň umyj vodou a mýdlem. Špínu, která je na kůži, si totiž jehlou zanešeš přímo do žíly.

Předávkování

Jedním z největších rizik užívání opiátů (heroin, braun, kodein) je předávkování. Tedy užití takového množství opiátu, které organismus užívajícího „nezvládne“ a které, pokud není postiženému poskytnuta pomoc, vede k smrti. Jedním z účinků opiátů je totiž útlum dýchacího centra, takže při nadměrném užití drogy může dojít k zástavě dechu.

Jak vypadá předávkovaný člověk

Předávkovaný člověk ztrácí barvu v obličeji, dělá mu potíže pohybovat se a stát, zpomaluje se rychlost jeho řeči, obtížně artikuluje nebo není vůbec schopen mluvit, usíná „za chůze“, bývá mu nevolno, zvrací a ztrácí vědomí. Bezvědomí se může dostavit bezprostředně po užití drogy, ale i nějakou dobu po něm (do hodiny). Předávkovaný sám může zaznamenat hučení v uších, pocit tepla v obličeji, potřebu lehnout si...

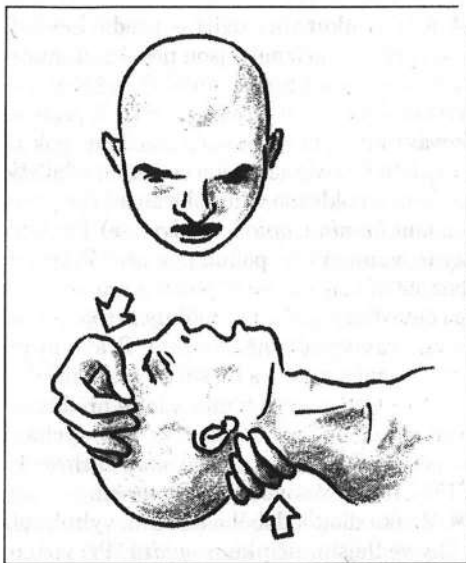
Co dělat s předávkovaným člověkem

Je-li stále při vědomí: Snažte se ho udržet mluvit, chodit, zhluboka dýchat – zkrátka dělejte vše proto, aby zůstal při smyslech. Můžete mu opláchnout obličej studenou vodou.

Ztratil-li vědomí: Zkuste ho profackovat, chrstněte na něj studenou vodu. Nemůžete-li postiženého probrat, zavolejte záchranku (155) a zkontrolujte, zda dýchá (např. poslechem u úst, na hrudi). Delší zástava dechu se projeví modráním v obličeji, uši a konečků prstů.

Postižený je v bezvědomí, ale dýchá normálně: Položte ho na záda na rovnou podložku, zakloňte mu hlavu a kontrolujte jeho dýchání.

Postižený je v bezvědomí a nedýchá normálně (přerušovaně, nepravidelně, slabě) – zástava dechu: Položte ho na záda na rovnou podložku, zakloňte mu hlavu, otevřete mu ústa a vyprázdněte ústní dutinu (zvratky, falešný chrup, povytáhněte jazyk), jednou rukou mu ucpejte nos, druhou podložte zátylek tak, aby ústa byla otevřená, položte svá

ústa na jeho (podle obrázku) a vdechněte postiženého třikrát rychle za sebou. Pokud nezačne dýchat sám, pokračujte v umělém dýchání v normálním dechovém tempu (tj. asi 12krát za minutu) až do příjezdu sanitky.

Jak snížit riziko předávkování

Jedním z nejčastějších příčin předávkování je aplikace neznámé drogy. Nakoupíte-li drogu u jiného dealera než obvykle, může být jiné kvality než ta, kterou pravidelně užíváte. Je-li silnější a vy užijete svou obvyklou dávku, může k předávkování dojít velmi jednoduše.

Dalším důvodem předávkování může být zvýšení vaší tolerance – tedy přivyknutí na

drogu a její množství. Když užíváte určitou drogu delší čas, vaše tělo si na ni zvykne (zvyšuje se vaše tolerance vůči ní), proto pro stejný účinek musíte dávku zvyšovat. A naopak, k poklesu tolerance dochází po delší abstinenci, detoxifikaci, nebo po delší době, kdy jste užívali jinou drogu než *opiát* a také když kombinujete užívání více drog (např. *alkohol* a *opiát*). (Kombinování drog je tatně nebezpečné i z jiných důvodů.) Je-li vaše tolerance vůči dané droze nižší, znamená to, že váš organismus nesnese stejně množství jako před abstinencí, detoxifikací atd.

Předejít předávkování z uvedených dvou důvodů lze takto: Chystáte-li se užít drogu neznámé kvality nebo užít drogu po delší době, nedělejte to! Pokud musíte, nikdy si nedávejte svou obvyklou dávku, ale nižší. Také si nedávejte celou dávku najednou, vyzkoušejte nejprve jen její část a počkejte na reakci vašeho těla.

Vzhledem k tomu, že k předávkování může dojít kdykoli, snažte se **neužívat drogu o samotě!**

Padlé hvězdy

Zde jsou některá známá jména z hudebního světa. Tito lidé zemřeli na předávkování. Možná by ještě žili, kdyby u nich byl někdo, kdo by věděl, jak jim pomoci.

- Brian Epstein
- Jimi Hendrix
- Janis Joplin
- Keith Moon
- Jim Morrison
- Elvis Presley
- Sid Viscius

• *blko*

P.S.: Důležité je vědět, jak se v případě předávkování zachovat, a myslíte-li aspoň občas na sebe, poučte o tom také své okolí.

Podrobnější informace vám rádi poskytnou terénní pracovníci a zaměstnanci **K-centra SANANIM** (tel. 37 52 82).

Lou Reed: HEROIN

(LP The Velvet Underground & Nico, 1967)

I don't just know where I'm going
 But I'm goging to try the kingdom if I can
 'Cause it makes me feel like I'm a man
 When I put a spoike to my vein
 Then I tell you things aren't quite the same
 When I'm rushing on my run
 I feel just like Jesus' son
 And I guess that I just don't know
 And I guess that I just don't know
 I have made a big decision
 I'm gonna try to nullify my life
 'Cause when to blood begins to flow
 When it shoots up the dropper's neck
 Wheb I'm closing in on death
 You can't help, not you guys
 or all you girls with sweet silly talk
 And I guess that I just don't know
 And I guess that I just don't know
 I wish I was born thousand years ago
 I wish that I'd sailed the darkened seas
 On a great clipper ship
 Going from this land here to that
 Put on a sailor's suit and cap
 Away from the big city
 Where men cannot be free
 Of all evils of his town
 And of himself and those around
 And I guess that I just don't know
 And I guess that I just don't know
 Heroin, be the death of me
 Heroin, it's my wife and it' my life
 Because a mainer of my vein
 Leads to a center in my head
 And then I'm better off than dead
 'Cause when the smack begins to flow
 I really don't care anymore
 About all you Jim-Jim in this town
 And all politicians making crazy sounds
 And everybody putting everybody else down
 And all the dead bodiespiled up in mounds
 'Cause when heroin is in my blood
 and the blood is in my head
 Thank God I'm as good as dead
 Thank your God that I'm not aware
 and Thank God that I just don't care
 And I guess that I just don't know
 and I guess that I just don't know

STALO SE...

... v únoru '97

■ **Dlouhodobý projekt** *Toulavý dům*, který by měl žáky sedmých až devátých tříd varovat před drogami, šikanou a sexuálními násilím, rozjíždí **SANANIM** a **Dům UM**.

■ Výběrové řízení na vypracování projektů týkajících se protidrogové prevence vypsal v rámci akce *Drogy 1997* pražský magistrát.

■ Průměrný věk pražských uživatelů *heroinu* je 19 let.

■ Už tři roky používají dozorcí ve věznicích v Rýnovicích (Jablonec n/N.) k vyhledávání drog služební psy. Z tohoto hlediska jde zatím o jediné zařízení v republice.

■ Vybudování obdoby anesteziologicko-resuscitačního oddělení pro narkomany v poliklinice v Palackého ulici připravuje radnice Prahy 1.

■ Mrtvolu mladé narkomanky našel na toaletách restaurace **Unimarket** v Praze-Stodůlkách zaměstnanec podniku.

■ Radnice Prahy 1 nechala zazdít vchod do bývalého **RC Bunker**.

■ „*Hnízdo anarchistů a fetišáků*“, squatt v ulici pplk. Sochora v Praze-Holešovicích, se neúspěšně pokusili vystěhovat strážníci.

■ Další pražský squatt, statek **Ladronka** v Břevnově, v němž **Nadace Ladronka** uspořádala mnoho kulturních akcí, prodala město společnosti **Santé**. O náhradním objektu vede radnice s nadací jednání.

■ Ze zneužití pravomoci se před soudem zodpovídá velitel razie v pražském rockovém klubu **Propast František Brázdil**.

■ Přes tisíc lidí se v dopisech postavilo za majitele nakladatelství **Votobia** stíhané za vydání knihy *Vaříme s konopím*.

■ Na **Internetu** se rozmáhá zásilkový prodej tzv. *chytrých drog*, léčiv, jež údajně zlepšují paměť či poskytují pocety zbystření a mládnutí. Legislativy většiny vyspělých zemí jsou proti tomu zatím téměř bezmocné.

■ Policisté zabavili kamion s neuvěřitelnými 17 tunami tzv. *blbých drog*. Na dotaz reporté-

ra agentury **Splašená kachna**, jak bylo s kontrabandem naloženo, důstojník, který se zásahu zúčastnil, odpověděl: „Éééé... ee... éééé.....?“

■ Dosud nebyl jmenován nástupce sesazeného generálního sekretáře **meziresortní protidrogové komise Zdeňka Poslušného**.

■ Za první dva měsíce roku objevili celníci ve vlacích ze Slovenska do České republiky asi 150 psaníček s *heroinem*. Pašování po jednotlivých dávkách označují za novinku; obvykle se drogy převážejí ve větším množství.

■ Zadržení, stíhání:

♦ Děčín: Při rozdělování asi 50 gramů *heroinu* do psaníček nachtali policisté v jednom penzionu makedonského občana.

♦ Štýrský Hradec (Rakousko): Českého občana podezřelého z obchodu s drogami a pašování lidí přes hranice zadrželi tamní policisté.

♦ Plzeň: Vyšetřovatel obvinil tři muže, kteří vyrobili a distribuovali nejméně 120 gramů *pervitinu*. Jeden z nich zatím policii uniká.

♦ České Budějovice: Dvaadvacetiletá žena se pokusila ve dvou pečených kuřatech pronést do vězení svému manželovi *marihuanu*.

♦ Praha: **Olze Řehákové**, stíhané za to, že ve svém bytě přechovávala dva kilogramy *heroinu* a *efedrinu*, udělil prezident kvůli zdravotním potížím milost.

♦ Drážďany (SRN): Německý policista je stíhan za to, že v dubnu 1995 propašoval z ČR do Velké Británie 68 kg *heroinu*.

♦ Praha: Nelegálně držené dva samopaly s tlumiči, pistoli a čtvrt kilogramu *efedrinu* našli v bytě ukrajinského občana policisté.

♦ Ostrava: Kvůli nedostatku peněz na *heroin* zkopal místní narkoman svou ženu a násadou na smeták ztloukl malého syna.

♦ Mexiko: Bývalý šéf protidrogové policie byl obviněn ze zločinného spolčování, pašování *kokaínu* a korupce.

♦ Plzeň: Občan bývalé Jugoslávie byl obviněn, že za pomoci české kuryrky pašoval z ČR do Německa *heroin*. Jeho společníci před časem zadrželi němečtí policisté s téměř jedním kilogramem drogy.

• virus

S a n a n i m

SERIÁL O JEDNOTLIVÝCH SOUČÁSTECH OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ SANANIM

(III) Denní stacionář

Mimo státem garantované ústavní či ambulanti léčby se toxikomanovi, který má zájem zbavit se návyku na droze, nabízejí i jiné možnosti. Ty u nás nabízí například sdružení SANANIM v terapeutické komunitě (o ní budeme psát v příštím čísle) a denním stacionářem.

Stacionář (ambulantní terapeutické centrum) byl uveden do provozu v říjnu loňského roku jako první takové zařízení pro narkomany v České republice. Dnes v něm probíhají hlavně individuální terapie, rodičovské skupiny a poradenství. Od dubna začnou fungovat každodenní stacionární skupinové programy.

Tyto programy jsou určeny pro toxikomany, kteří se chtějí zbavit závislosti a jsou ochotni pro to něco udělat. Jsou do nich přijímáni lidé, kteří nějakou dobu navštěvovali **K-centrum** (viz *deKONTaminace* 1/97), jež v tomto směru funguje jako jakýsi filtr; podle stavu závislosti, sociálního zázemí, míry motivace (která je jednou z hlavních veličin budoucího úspěchu) apod. doporučí jeho terapeuti toxikovi nevhodnější formu léčby. Tedy léčebnu, komunitu nebo stacionář.

Pro zařazení do stacionárního programu je stanoveno několik základních podmínek. Klient musí abstinovat, případně projít detoxikační kúrou. Musí mít odpovídající sociální zázemí, nežít mezi drogami. Stacionární léčba je vhodná právě pro ty, kteří své zázemí mají, nepotřebují, nechtějí nebo nemohou opustit kvůli léčení prostředí, v němž žijí.

A nyní k samotným programům: Toxik do stacionáře dochází každý den po dobu tří měsíců a zůstává zde po celý den. Těžiště léčby spočívá ve skupinové psychoterapii doplněné o některé další programy využívající výtvarné techniky, hudbu, práci s vlastním tělem apod. Při skupinách i dalších programech řeší různé, ať už „drogové“ či jiné sociální a psychologické problémy – vztahy v rodině, soužití

s partnerem, přátelské vztahy atd. Stacionární léčba však není pouze terapie. Je to také proces učení a tréninku. Učení se každodenním záležitostem, učení se konstruktivnímu zvládnání konfliktních situací, učení se odpovědnosti za sebe i za druhé, učení se plánovat si reálné cíle a aktivně využít volný čas. I proto jsou nedílnou součástí programu i tři víkendové pobyty mimo Prahu zaměřené především na sport (kola, vodu, lezení po skalách ap.). Po skončení programu ještě toxik dochází do tzv. doléčovací skupiny, ale o tom již více příště.

Cílem **Denního stacionáře** je samozřejmě pomoci klientovi na cestě k abstinenci. To ale samo o sobě nestačí. Je třeba naučit se řešit problémy jinak než dříve, předcházet situacím, v jakých lidé sahají po drogách, docela obyčejně žít. Dosáhnout trvalé změny vyžaduje úsilí. Někdy je třeba nejprve řešit situace, problémy, které k závislosti vedly, jindy je třeba více se zabývat přítomností a budoucností.

• virus, Štěpánka Čtrnáctá • kresba Eva

MEZINÁRODNÍ PROTI

Před více než 75 lety byla svolána první mezinárodní konference. V roce 1909 se v Šanghaji sešli zástupci 13 zemí – tzv. *Opiová komise*. Jejich setkání dalo vzniknout *Mezinárodní úmluvě o opiu*, která vstoupila v platnost v r. 1915. Objevil se tak první mezinárodní dokument upravující kontrolu drog. Oblastní vyhlášky však existovaly už dávno předtím. V roce 1875 přijalo město San Francisco vyhlášku, která zakazovala kouření *opia* v kuřáckých domech. Ta však byla namířena spíše proti čínským přistěhovalcům, kterým *opium* umožňovalo bezmezné pracovní nasazení. Roku 1887 Kongres USA uzákonil zákaz dovozu *opia* platný pro Čínu, ale nikoli pro Američany. O tři roky později byl přijat zákon, který výrobu a kouření *opia* povoloval pouze americkým občanům, ale už roku 1909 byl dovoz *opia* zakázán úplně.

Tuto situaci podpořily další mezinárodní dokumenty: *Úmluvy* z roku 1925, 1931 a 1936, *Protokoly* z roku 1946 a 1948 a *Opiový protokol* z roku 1953. Všechny si kladou podobné cíle: omezit světovou výrobu drog na množství potřebná k lékařským a vědeckým účelům, postihnout obchod s drogami, zajistit potřebnou kontrolu a hledat řešení na snížení konzumace drog.

Tehdejší Československá republika přijala *Jednotnou úmluvu o omamných látkách* z roku 1961, která vstoupila v platnost 13. prosince 1964. Tato úmluva stále popírá produkci *opia* a do seznamu mezinárodně kontrolovaných rostlin navíc zahrnuje kromě keře *koky* a rostliny *cannabis* také nové syntetické drogy. Zakazuje prakticky kouření a jiné

požívání *opia*, žvýkání *koky* a užívání *cannabis* k jiným než lékařským účelům.

V roce 1970 vyzvalo zasedání OSN k přijetí nových protidrogových smluv. Ředitel amerického **Úřadu pro narkotika a nebezpečné drogy** vystihl bezhlavý postoj USA, když o *opiu* řekl: *Společenské dopady pokračující produkce opia daleko přesahují medicínské nebo ekonomické přínosy jeho dostupnosti. Poloviční opatření nestačí – pouze totální, celosvětový a pokud možno okamžitý zákaz může tuto metlu lidstva zneškodnit.*

Úmluva byla v roce 1972 doplněna *Protokolem*, který vstoupil v platnost 8. srpna 1975. Jeho cílem bylo zamezit nezákonné výrobě a užívání narkotik a obchodu s nimi. Zdůrazňuje také potřebu poskytovat léčebné a rehabilitační služby zneužívatelům drog a zdůrazňuje, že *o léčení, osvětě, následné péči, rehabilitaci a společenské reintegraci by se mělo uvažovat jako o alternativě nebo jako o přídatku k trestu odnětí svobody pro zneuživatele...*

Dalším dokumentem závazným pro Českou republiku se stala *Úmluva o psychotropních lát-*

DRUGOVÉ ÚMLUVY

kách z roku 1971, která pod kontrolu mezinárodního práva zahrнула také drogy vytvořené uměle, tedy *halucinogeny, stimulantia, sedativa a hypnotika.*

Členské státy Úmluvy musejí dodržovat systém přísné kontroly výrobců, dovozců, vývozců, velkoobchodníků a maloobchodních distributorů těchto látek a lékařských nebo vědeckých institucí, které je používají.

Posledním dokumentem, který byl přijat Československem a je tedy pro současnou Českou republiku závazný, je Úmluva OSN o zákazu nezákonného obchodu s narkotiky a psychotropními látkami z roku 1988.

Obsahuje 34 články týkající se vyšetřování, zmrazení a konfiskování zisků a majetku pocházejícího z nezákonného obchodu. Má postihnout nezákonné obchodníky s drogami a činit trestným nezákonný obchod s drogami. Úmluvu dosud podepsalo více než 60 států.

Všechny tři výše jmenované úmluvy jsou součástí právního řádu České republiky. V této sou-

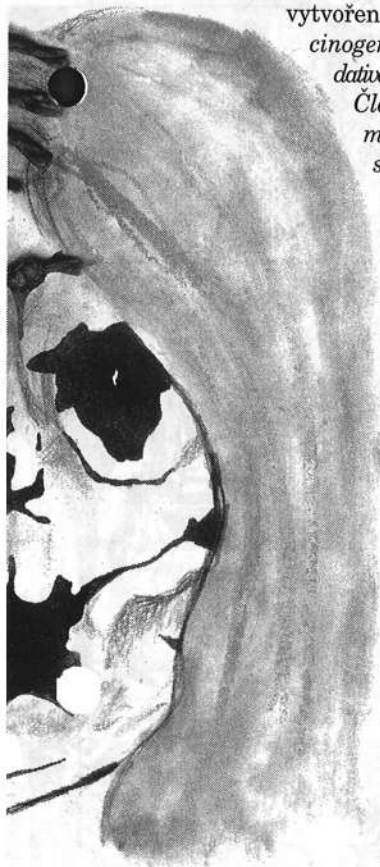
vislosti je třeba připomenout důležitý dokument Rady Evropy, kterým je *Závěrečné prohlášení druhé Panevropské konference ministrů a vládních činitelů států Rady Evropy a představitelů Komise Evropských společenství o problémech nedovoleného zneužívání drog ve Štrasburku v únoru 1994. V tomto dokumentu je zdůrazněna „rozhodná podpora“ tomu, aby při respektování základních práv narkomanů a s důrazem na prevenci, léčbu a resocializaci narkomanů státy nelegalizovaly nezákonnou konzumaci drog.*

V Praze ve dnech 7.-9. listopadu 1994 proběhl seminář pořádaný skupinou **Pompidou** zaměřený na alternativní opatření k trestu odnětí svobody pro pachatele zneužívající drogy. *Většina účastníků semináře, včetně expertů Rady Evropy, se v závěrečném dokumentu shodla, že do našeho trestního zákona má být zakotvena možnost stíhání nezákonného držení drogy rovněž „pro sebe“ s tím, že trestnost takového jednání by neměla nezbytně vést k uvěznění narkomanů a že je nezbytné více v praxi rozvinout systém alternativních opatření v souladu s tzv. Úmluvami OSN o drogách.*

Rada Evropy sice prosazuje provázanost akcí a přístupů k řešení otázky zneužívání omamných látek a zdůrazňuje myšlenku vzájemné harmonizace legislativních úprav, činí tak však zcela bez ohledu na rozdílnosti kultur a historických souvislostí

(Citace v článku byly čerpány z dokumentu informačního ústředí OSN: *OSN a kontrola zneužívání omamných látek.*)

• Ifka • kresba Vopička

KOŇSKÁ DÁVKA

SCENÁŘ MORON + OBRÁZKY

SEŠ NEJAKEJ MOC CHYTREJ! JÁ TO TAM NARUJ PĚKNĚ VŠECHNO - VIS' HOUBY, CO JE DOBRÝ!

MŮŽU SE DOSTAT TAM, KAM SE NIKDO JEN TAK NEDOSTANE. ZAHRADA POZEMSKÝCH ROZKOŠÍ VCHOD

SAKRA, MOTAM SE JAKO BLÁZEN, MUSÍM SI NĚKDE LEHNOUT

NO JO, ČNY, JAK, NEMUSEL TO TAM RYAT ZROVNA VŠECHNO NARAZ. JO A KDYBY TEN TISK NEBYL ČERNOBÍLEJ, TAK VIDITE, JAK JE MODREJ

NĚJAK SE NEECITÍM VE SVÝ KŮŽI, TY ROZKOŠE MĚ DOŠT ZMAHAJ, MUSÍM SE VRÁTIT ZPAĚTKY

CO TO SAKRA JE? KLÍKA JE MOC VYSOKO! JÁ ČMEL VĚNĚJE MŮ BLBĚ?

ZAHRADA POZEMSKÝCH ROZKOŠÍ VÝCHOD

DO PYTLE VON TADY SNAD ZHEBNE

VSTAVTE!

NEBUDU SI PŘECE TADY PŘED VÁMA DĚLAT SPATNOU REKLAMU, DNESKA SE Z TOHO TĚDA DOSTANE ALE...

PŘIŠĚ PŘIJEDU ROVNOU S POHŘEBÁKEM

STALO SE... ... v březnu '97

■ V polovině loňského roku byl poprvé v historii v USA zaznamenán pokles úmrtnosti na AIDS – o 13 procent.

■ Nizozemská města začínají zavádět přísnější regulaci prodeje měkkých drog.

■ Pro základní školy připravilo pražské Divadlo v pasáži hru o světě toxikomanů *Fet*.

■ Americká firma **BioQuest** si nechala zaregistrovat přípravek, který zabíjí viru HIV infikovat zdravé buňky.

■ **Meziresortní protidrogová komise** předloží vládě zprávu s návrhem strategické koncepce boje proti narkotikům do roku 2001.

■ **Křesťanská a demokratická unie – Čs. strana lidová a Česká strana sociálně demokratická** navrhuje, aby **meziresortní protidrogovou komisi** v boji proti narkotikům nahradil speciální úřad.

■ **Pavel Bém** se opět stal generálním sekretářem **meziresortní protidrogové komise**. Z těžké funkce jej v prosinci 1995 odvolal tehdejší šéf Úřadu vlády **Igor Němec**.

■ Oddělení pro léčbu drogově závislých bohnické **Psychiatrické léčebny** je neustále přeplněné.

■ Počet konzumentů *heroinu* za loňský rok vzrostl téměř dvojnásobně, počet uživatelů *pervitinu* asi o třetinu.

■ Kolumbie letos již potřetí za sebou nezískala osvědčení, které udělují Spojené státy zemím, jež s nimi spolupracují v boji proti narkoobchodu.

■ Na obvodním úřadě Prahy 1 začalo správní řízení s lidmi, kteří bránili rockový klub Bunkr proti vyklizení.

■ Obvodní soud pro Prahu 3 osvobodil velitele loňské razie v klubu **Propast Františka Brázdila** obžalovaného ze zneužití pravomoci veřejného činitele. Podle soudkyně se dopustil jen přestupku.

■ Někteří překupníci ředí podle odborníků drogy pracím prostředky.

■ Primář oddělení pro drogové závislosti **Psychiatrické léčebny** v Praze-Bohnicích **K. N.** konzumentům *heroinu* doporučuje ředit dávku s pracím práškem značky **Ariel** v poměru 5:1. „Pročistí to žíly lépe než můj speciální štěteček. Včera jsem ho vyhodil,“ sdělil agentuře **Splašená kachna**.

■ Ministerstvo vnitra navrhuje postihovat až dvouletým vězením lidi, u nichž bude nalezeno větší množství drogy, byť pro vlastní potřebu. Držení menšího množství by se mělo posuzovat jako přestupek.

■ Drogové gangy začaly používat modernějšího způsobu pašování narkotik: Tašku se zbožím přimíchají mezi zavazadla autobusu, který směřuje za hranice, a v cíli si ji vyzvednou. Prvním takovým náhodně odhaleným pokusem u nás byl březnový nález patnácti kilogramů *heroinu* na přechodu Dolní Dvořiště. Nikdo z cestujících se k tašce nepřihlásil.

■ Zadržení, stíhání:

♦ Rozvadov: Německý turista vyvázal z tuzemska psaníčko *kokainu*.

♦ Rozvadov: Německá turistka vyvázela z tuzemska milostné psaníčko. (agentura **Splašená kachna**)

♦ Aš: Vyšetřovatel obvinil muže, který s dvouměsíční dceří způsobil pod vlivem *pervitinu* smrtelné zranění

♦ Marseille (Francie): Celníci zadrželi dva Čechy s 2,8 tuny suroviny pro výrobu *hašiše*, kterou přivezli z Maroka.

♦ Ostrava: Dva muže a jednu ženu zatklí policisté v tajné laboratoři v bytě přímo ve chvíli, kdy vařili *pervitin*.

♦ Vídeň: Osm dealerů *heroinu*, mezi nimiž byli i dva Češi, zadrželi rakouští policisté.

♦ Mariánské Lázně: Policisté obvinili muže, kterého podezírají z distribuce *pervitinu*.

♦ Klatovy: Ke dvěma letům vězení byl odsouzen muž, který se loni pokusil do Německa propašovat tři čtvrtě kilogramu *heroinu*.

• virus

Služby K-centra

- potravinový servis ▪ vitamíny ▪
- zprostředkování zaměstnání ▪
- hygienický servis (pračka, sprcha) ▪
  - výměna stříkaček a jehel ▪
- krizová intervence ▪ poradenství ▪
- testy HIV ze slin ▪ krizová linka ▪
- zprostředkování detoxifikace ▪
  - zprostředkování léčby ▪

POZOR!

Od září se v Káčku noční výměna stříkaček a jehel nekoná!
Vyměňujte od 8:00 do 21:00!
(Nebo v terénu – viz poslední str.)

Haškova 16, 170 00 Praha 7
(vchod z Veletržní ulice)
Telefon/fax: (02) 37 52 82

Zveme ženy a dívky od patnácti let

do Káčka na
DÁMSKOU JÍZDU

• každý čtvrtek od 9 hodin •

Během dopoledne proběhnou

• **KLUB** •

• **TEMATICKÁ SKUPINA** •

Nechte se překvapit!

Haškova 16, 170 00 Praha 7
(vchod z Veletržní ulice)
Telefon/fax: (02) 37 52 82

Kus papíru...

Vyplň (nebo ne) a předej (nebo ne) někomu v Káčku:

KONTA *minace 2/97*

LÍBIL O SE MI

NELÍBIL O SE MI

CHTĚL(A) BYCH ČÍST O

VZKAZ

MŮJ NÁVRH NA TAJENKU KŘÍŽOVKY

JMÉNO (PŘEZDÍVKA)

MŮJ PŘÍSPĚVEK

Být či nebýt uvnitř nebo venku

Hučelo mi v hlavě
v sobotu i v neděli.
Bublalo mi tělo
v pondělí i v úterý.

A nebylo mi jinak
ve středu i ve čtvrtek.

Kdo to jednou zkusil,
nikdy tomu neutek'.

Minulý pátek vedla jsem řeči,
že už nikdy nebudu takhle křepčit.

Dej těm skvělým stavům
doživotní vězení,
skončit slavit tenhle svátek
a pár dní léčení.

V mém těle zmatek.

Dnes marně přemýšlím,
zdali je poledne, noc,
středa nebo pátek.

Mozek mi vytek' přímo do žil,
tělo je nabito láskou boží
a teď hledám prostor,
kam bych složila tu hmotu,
co má ruce, nohy i hlavu,
která ví, že už vlastně neví.

A pak budu prosit o radu k Bohu,
do kterého to rohu
měla bych se zkroutit,
rozložit či rozlít.

A hlavně se zeptám:

Být či nebýt?

• Kateřina, 24 let

Absurdita bandity

Vydaná
napospas sama sobě.

Dnes
už je pozdě
něco nalhávat.

Prolhaná budoucnost,
tak čistá.

Absurdita bandity.

S puškou.

S muškou
- pro štěstí.

• Veronika Kafková

Kokainová psychoanalýza

Mezi dělníky dějin koketující s drogami se zařadili mnozí. V loňské deKONTAminaci č. 4 jste si mohli přečíst o novinářce Mileně Jesenské, která se vymanila ze silné závislosti na morfinu, tentokrát se dozvíte něco o požívači kokainu.

První odvážný psychiatr, který vystoupil proti zaběhlým medicínským postupům a lidské problémy začal nahlížet z jiných úhlů (trochu víc přes sex), zakladatel psychoanalýzy a moravský rodák, **Sigmund Freud** (1856-1939), použil drogu jako prostředek k dosažení osobního úspěchu.

Četl jsem o kokainu, esenciální složce kokových listů, jejichž žvýkání pomáhá některým indiánským kmenům překonat obtíže a strádání, napsal Freud 21. dubna 1884 své snoubence Martě Benays. Rád bych, bude-li se mi dařit, napsal esej, která kokainu získá čestné místo v terapii po boku morfinu, případně ještě před ním. Mám s ním ovšem i jiné plány. Pravidelně užívám velmi malé dávky proti poruchám trávení, proti nimž zabírá velmi úspěšně.

Freud byl kokainem celkem nadšený. Popisoval osvěžení a dlouhodobou euforii, která se nijak neliší od euforie zdravých osob, potěšilo ho zlepšení sebekontroly, příliv energie. Jinými slovy, všechno je úplně nor-

mální a nechce se věřit, že se nacházíte pod vlivem nějaké drogy. Dlouhá a intenzivní duševní nebo fyzická práce se vám daří bez jakékoli námahy. To vše dosáhnete bez jakýchkoli nepříjemných artefaktů, jež následují po euforii způsobené alkoholem.

Freud užíval kokain tři roky a bez potíží s užíváním přestal poté, co nepotřeboval dále zkoumat změny, které droga v těle vyvolávala. Samotnému Freudovi sloužil kokain jako podpůrný prostředek dodávající energii, svým pacientům jej předepisoval k léčení neurastie a pro lepší výsledky během terapií. Časem se naučil vypořádat se stresem jinak než pomocí drog, a proto kokain úplně vypustil. Autor knihy *Ceremoniální chemie* (recenze

v deKONTAminaci 1/97) tvrdí, že odpověď na otázku, zda je nebo není snadné přestat s návykem, tudíž nelze hledat v droze samotné, ale v očekáváních, které do drogy člověk vkládá a v náhradě, kterou může nebo chce použít místo drogy. Následováním hodné, že?

• Ifka • kresba Michala

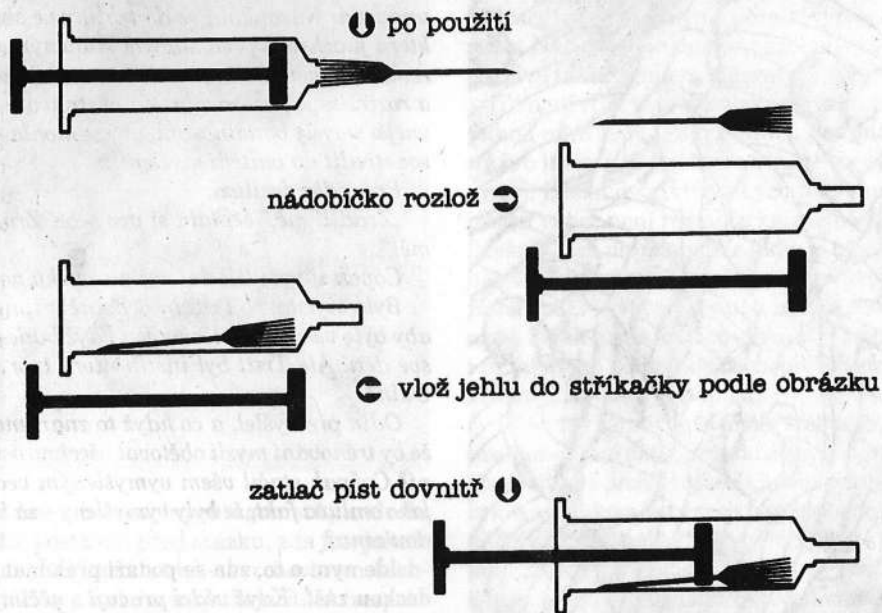

				kresba virus				&	středověký lo upozorník	jméno herce Sharifa	TAJENKA	SPZ Olomouce	&	vozka	rychlý pohyb
				stolní hra				L	O	T	O	kus (zkratka)		K	S
				přítel Amase				A	M	I	L	ozn. rešišch letadla mlénka dr. Blážeje		O	K
				smrad				P	A	C	H	id. č. organ. prášek na květech		I	Č
				stalalidil finský 50 t				K	R			P	N	I	K
&	jeřábinný cukr	naše TV	souhlas	nizky „ano“ SPZ Rakovníka	D	A		SPZ Vysoká řím. 1049	V	Y	A	německá faretní hra	znatka pro ovidance		
fin ská jezero	I	N	A	R	I		škócke satstva chem.prvek	M	O	L	zn. samaria carské nařízení				
italská dáma	D	O	N	A		španělský nář. hrdina biblísky mořeplavec	C	I	D		o bance v obudu boltec zvěře				
mužské jméno	D	V	O		nehladil řím. 1499	N	E	D							
ukazovací zájmeno	T	A		zhoubná nemoc list, strom	M	O	R	močalovitá krajina step, plák							
&	vídina	něm „Ja“ italský vítr	D	I	E		škopek edém	D				svršková useň	velká množství		
úsudek	S	O	U	D		slov. „ofech“ slavná umělkyně	O	R				snížený tón arab. muž jméno			
znak	E	R	B		hromada slámy sýkacek přísloví	S	T	O			ženský hlas tělocvičný prvek				
předložka	N		šlápoty psov. selmy planětky	S	T	O	P	Y							
&	poloopice	útek švéd. histolík	A	T	A	K		řím. 1002 litinové pláty	M	I	I	písmeno řecké abecedy	kojčš		
asijský kočovník	A	A	R		sek reč. plák						pozvele kničho osobní zájmeno	P	R		
Sarmat	A	L	A	N		kuch. pot feba ztr. vltanpěru	V				střed ukazovací zájmeno	O	S	A	
afriická řeka	V	Y	L	Ě	T	N	I	K							
staší vztažné zájmeno				plošné jednotky	A	R	Y		obchodní akademie	O	A	Pomůcka: ALIN, IDIT, INARI, ORN, UKE			
												Autorka: M. Blanařová			

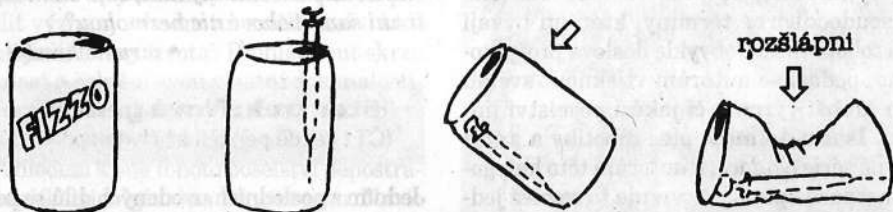
Tajenka z deKONTAminace 1/97: „Kdo chce kam, až se ucho utrhne.“

stříkačka & jehla

Pouze pro stříkačky 2ml nebo 5ml (ne 1ml!)

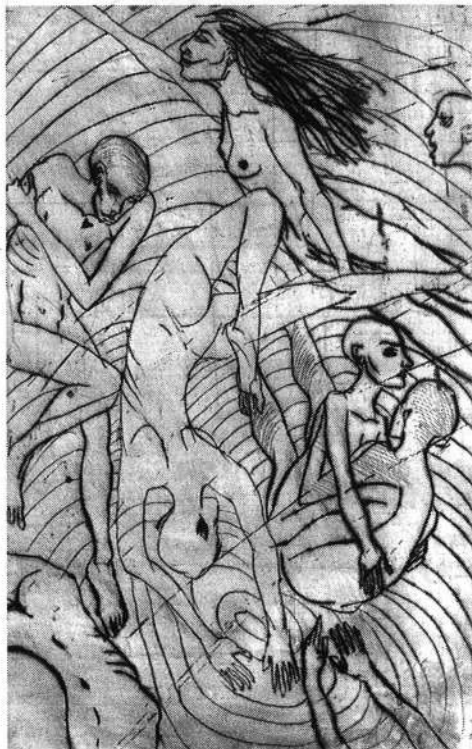

POKUD MÁŠ 1ml STŘÍKAČKU, UVEDENÝ POSTUP NEPOUŽÍVEJ. JEHLA BY MOHLA STĚNU STŘÍKAČKY PROPÍCHNOUT. Místo toho ji vlož do plechovky od coly podle návodu:

bezpečná likvidace

Isaac Asimov:
Ani sami bohové
(vyd. Svoboda, 1992)

Není ve světě sci-fi obvyklé (i když zdaleka ani výjimečné), že přes veškeré odborné a pseudoodborné termíny, kterými bývají díla tohoto ražení obvykle doslova prospikována, podaří se autorům vtisknout svému dílu hlubší význam či jakési poselství lidstvu. **Isaac Asimov**, otec robotiky a autor slavné série *Nadace*, k autorům této kategorie nesporně patří. Potvrzuje to rovněž jedním ze svých nejlepších románů (navzdory tomu, že na jeho české vydání si zdejší čtenáři museli počkat plných dvacet let) *Ani sami bohové*.

Hlavní zápletka je založena na střetu dvou vědeckých pohledů: první nabízí lid-

stvu téměř zadarmo energii, kterou čerpá (lépe řečeno *dostává*) z paralelního vesmíru, druhý poukazuje na rizika tohoto projektu, který může způsobit kolaps planety a velké části okolního vesmíru. Avšak lidé si už příliš zvykli na pohodlí, které jim objev poskytuje...

Přestala přemýšlet a uvědomila si, jak je unavená. Nasoukala se do trhliny ve skále, která ji ochrání před slabým studeným větrem. V zorném poli měla dvě ze sedmi hvězd... a rozržitě je pozorovala. Zaměstnávala své vnější smysly banálností, aby se mohla lépe soustředit na vnitřní myšlení.

Propadla deziluzi.

„Zradili mě,“ šeptala si pro sebe. Zradili mě!“

Copak si neviděli dál než na špičku nosu?

Byla si jistá, že Tritt by ochotně připustil, aby bylo všechno zničeno, jen když bude mít své děti. Ale Tritt byl instinktivní tvor. Co Odin?

Odin přemýšlel, a co když to znamenalo, že by trénování myslí obětoval všechno ostatní? Cožpak stačil všem vymyšleným věcem jako omluva fakt, že byly vymyšleny – za každou cenu?

Jde nyní o to, zda se podaří překonat vědeckou zášť (*Když vědci pracují s něčím, co se pohybuje na hranici poznání, jsou protivní.*) a člověčenskou lenost (nakonec kdo zby nechtěl energii – či cokoliv jiného – zadarmo?) a přesvědčit lidi o blížící se zkáze. Nebo skutečně platí smutný fakt, že *proti hlouposti ani sami bohové nic nezmohou?*

• virus • kresba Eva

Star trek: Nová generace

(ČT1 každé pondělí až čtvrtek po 16:30)

Jedním z posledních uvedených dílů se pokusili tvůrci nekonečného seriálu *Star trek: Nová generace*, který v současné době vysílá **Česká televize**, přesvědčit obecnost, že i jejich hrdinové dokáží rozehrát smysluplnou scénu, která přinutí i prostého telemaniaka zamyslet se. V epizodě *Lidský rozměr*

Polibek pavoučí ženy

(kino Dlabačov, 24. března 1997)

Sejde se ve věznici homosexuál a politický vězeň. Oba jedí stejnou šlichtu, oba čekají na soud, oba jsou odváděni k výslechům. Na rozdíl od politického vězně se však homosexuál nevrací se zkrvavenými zády a vyraženými zuby. Naopak, pár dní po každém výslechu dostává tašku s jídlem, cigarety...

To není vtip, to je brazilská skutečnost natočená roku 1985. Film **Polibek pavoučí ženy** je o lásce, o přátelství, o víře ve spravedlivý boj. Láska dvou chlapeckých těl vynucená izolací vůbec není romantická, stejně jako je falešné jejich přátelství. Ve filmu je předvedena degradace člověka na špinavé zvíře, jež je třeba občas vyvenčit, jednou za den nakrmit a pak rychle zamknout do vlhka čtyř stěn. Lze i za takových podmínek pochopit sobecké donášení či dokonce jej odpustit?

Působivé vyprávění s téměř šťastným koncem, proložené navíc druhou dějovou složkou, která otvírá problémy zcela jiného rázu, rozehrává v divákovi čistý pocit bezmoci a prázdne naděje. Tolik reality najednou nedává šanci touhám změnit svět, drtí víru ve spravedlnost a bere jakékoli doufání. Přesto zrovna tenhle polibek stojí za to, když ho i Oscarem ocenili!

• Ifka • kresba Eva

je jeden z hlavních protagonistů, android **Data**, postaven před otázku, zda je – jakožto umělá bytost, *stroj* – svrchovanou osobností či bezduchým majetkem státu (respektive státní instituce, v tomto případě

řádné flotily). Ústřední motiv do značné míry kopíruje myšlenky **Čapkova R.U.R.** či kultovního snímku **Ridleye Scotta Blade Runner**: do jaké míry dokáže člověk posoudit význam a hodnotu umělé (nebo kterékoli jiné) formy života? Prohlédnout skrze ješitnost a oslnění svou vlastní dokonalostí, které plodí xenofobní a rasové předsudky, malost a tupost svého myšlení?

Vzhledem k síle tohoto poselství nepostrádá nepřilízná originalita na významu. Navíc touto epizodou získal seriál silný argument proti jeho zarytým intelektuálním oponentům. V jeho prospěch hovoří i to, že (byť bohužel působí dojemem kapky v moři) se nejedná o vlastovku poslední.

• virus • kresba Vopička

Hlavou proti zdi

Bylo to ke konci 80. let, když mi kámoš ukázal obrázek, jakýsi odraz doby nebo spíš času, ve kterém jsme žili. Tenkrát to totiž nemělo příchuť nezávislosti. Na obrázku byl člověk ležící na zemi u otlučené zdi, na ní byl nějaký nápis. Ten člověk vypadal velmi unavený a také mu asi nebylo moc dobře. Byla to vážně skvělá kresba.

Pak jsem se setkal osobně i s autorem. Ležel na školním záchodku, něco si zpíval a maloval. Na dveřích plechových kabinek byla vyrytá různá hesla vystihující přesně náš čas. Všichni jsme rozuměli jejich významu, protože se týkaly těch, kteří nás tehdy učili. Vypadalo to, jakože už tehdy, když maloval ten obrázek, věděl, co bude dál, a namaloval sám sebe. Vypil tehdy lahvičku solutanu.

Nikdy předtím jsem nepoznal nikoho, kdo se choval a žil jako ti, kteří vystupovali v knížkách spisovatelů, jako je Kerouac, žili po bytech, kde se vařilo, bralo a vůbec žilo velmi „nezávisle“. Nejvíc mě na tom bavilo, že to nedělal, protože o tom četl a hrál si potom na někoho, kdo „bere“ a je „in“. Prostě to byl jeho styl – brát drogy, hrát v kapele, chodit do hospody, malovat... a hlavně se bavit, protože svět jsou jen bary.

Všechny ty stavy využil k tomu, že maloval, skládal texty a hrál na kytaru. Nepatřil mezi ty, kteří se předávají na záchodech v metru nebo obchodním domě.

Chodili jsme do hospody, která stála v jednom parku, pak jsem v něm i spal. Tam jsem poprvé viděl, jak vypadá, když si někdo šlehá. Ne tak, jak to ukazují ve filmech pětkou stříkačkou a černou jehlou nebo jak o tom píše jeden novinář, ale fakt naživo.

Jednou jsme si spolu povídali o tom, jaké to je brát drogy. Vyprávěl, že se mu povedlo se naučit nazpaměť jednu celou knížku a teď na ten text musí neustále myslet a nemůže ho ničím vyhnat z hlavy. Prý vždy znovu půjdou lidi hlavou proti zdi, i když vědí, že to bude zase úplně stejně bolet. S ně to znovu zkusí, třeba to příště bude jinak.

Pak ho vyhodili ze školy, z domova, bydlel po kamarádech, pak ho zase chvíli nechali bydlet doma, kriminál, léčba a tak pořád dokola. Svět je jen ohlodaná kost nabarvená černou tuší.

Pak zmizel a já o něm jen slyšával, že je zrovna tam a tam. Jednou jsem slyšel, že umřel. Vzal si plato rohynolů, pak někomu mával a spadl ze šestého patra.

• G • kresba Eva

1996

při poslechu...
setkáváme se
na hladinách.
sme skutečně jako..
na hrotech modřejch
pyramid,
sedíme v kruhu
mluvíme.
kouříme,
modří pod neony..
a setkáváme se
na hladinách
je dobře,
když si rozumíme.

• Dan P. L.

1997

mluvím tiše
šeptám
šeptám o vůni
šeptám o tanci
šeptám život
není skutečnějšího
není jedinečnějšího
není jiného
tak při ruce
odkryjme masky
poznejme se
karneval skončil
tvůj život křičí

• Dan P. L.

Prokleté
slzy

rozštěpené krásy.
Mořský příliv
sentimentu.
Ujždějíci hodiny.
Ruce
hladce kloužou
do země.
Zbav se mě.
Mého strachu.
Mojí vášně.
Měj se
krásně.
• Veronika Kafkova

Co jsi ty

a co jsem já,
co jsme my
a kdo nás zná?
Co je moje
duše temná?
Byla bílá,
teď je černá.
Proč tu jsme
a nejsme spolu?
Černá duše
klesá dolů.
Tvoje duše,
ještě světlá,
mojí černou
ke dnu smetla.
Jen Tvá duše
pomocť může,
z plevele se
stane růže.
Čekám na Tvou
ruku spásnou.
Černá růže
bude krásnou.

Pavlovi
• Petra V.Ztracené děti
ztracené doby

Ztracené děti ztracené doby
tisknou se k sobě jak na hřbitově hroby.
Ztracené děti ztracené doby,
pojdte k nám, pojdte k nám...
Přijďte do lůna matky.
Nové zrození do jiné doby.
Do ještě horší a ztracenější...
Pojďte k nám... Podejte nám ruce.
Vnořte se s námi do světa chaosu.
Uvnitř bludného kruhu zcela nepoznaného.
Ztracené děti ztracené doby...
Prázdnota kolem nás.
Vnořte se s námi do bludného kruhu.
Čekajte na nové zrození.
Změňte skutečnost, čekáme na vás...
čekáme na vás...
Neposedávejte u zamknutých dveří.
- Okno je otevřené, nechte se odnést větrem.
Někam hodně daleko, někam do neznáma.
Někam, kde tě nikdo nezná.
- DALEKO, DALEKO,
do neznáma...

• XY (neznámý autor)

! POZOR ! POZOR ! POZOR !

VÝMĚNA STŘÍKAČEK A JEHEL – V CENTRU PRAHY
pondělí – pátek 14:00 – 19:00

Přehled kontaktních zařízení pro drogově závislé**Kontaktní centrum Brno –
pedagogicko psychologická poradna**

Sládkova 45, 602 00 Brno
Tel: 05/52 68 02

Služby:

- ♦ primární prevence drogových závislostí
- ♦ individuální terapie
- ♦ skupinová psychoterapie
- ♦ sociální servis, poradenství
- ♦ zprostředkování detoxifikace

Lokus Liberec

Na výšinách 451/9, 460 05 Liberec 5
Tel: 048/461 722

Služby:

- ♦ informativní, poradenská a terapeutická pomoc
- ♦ osobní i telefonická krizová intervence
- ♦ klubová a osvětová činnost
- ♦ výcvikové semináře pro pedagogy
- ♦ provoz krizového oddělení (6 lůžek) – 1 až 2 noci

Kontaktní centrum Olomouc

Denisova 17, Olomouc
Tel: 068/26 049

Služby:

- ♦ podobné jako v Kontaktním centru v Praze (viz str. 15)

Kontaktní centrum Ústí nad Labem

Stará ul., 400 01 Ústí nad Labem
Tel: 047/52 11 483

Služby:

- ♦ podobné jako v Kontaktním centru v Praze (viz str. 15)

DROP IN

Karolíny Světlé 4, 110 00 Praha 1
Tel: 02/265 730

Služby:

- ♦ ambulance pro drogově závislé
- ♦ individuální psychoterapie
- ♦ skupinová psychoterapie
- ♦ testy HIV ze slin
- ♦ občerstvení
- ♦ výměna stříkaček a jehel

**Díky za došlé příspěvky.
Tvořte, pište dál, možná to otiskneme.**

de KONTA minace

ČÍSLO 2 • ROČNÍK 2 • DUBEN 1997

Redakce: Ivona Ročárková, Viktor Blanař • Sazba: Adam Friedrich.
Kontakt: K-centrum, Haškova 16 (vchod z Veletřní ulice),
170 00 Praha 7 – Holešovice • Telefon/fax: (02) 37 52 82

Časopis je určen pro vnitřní potřeby SANANIMU

Tisk na recyklovaném papíře